

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Hirdetést a nap bármely szá-
mában felvesz a kiadóhivatal

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA (NAGY-
SZALONTA), PIATA UNIRII (TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:
GAÁL SÁNDOR

Felekezeti békét

Egyik előkelő magyar fő-
pap, aki nem tartotta össze-
egyeztethetőnek a keresz-
tényi tanokkal a felekezeti gyü-
lölködést, egyik ünnepi he-
szédében mondotta a követ-
kezőket:

— Lelketlenség ráfogni egy
hitvallás hiveire, hogy azok,
ugy, amint vannak, valameny-
nyien gazemberek. Minden
felekezet tagjai között van-
nak jóra való, tisztességes em-
berek és vannak rosszak,
tisztességtelenek. Higgyék el,
tisztelt hallgatóim, hogy egyik
hitfelekezetnek sem kell gaz-
embereket a másiktól köl-
csön kérni!

Mély igazság van ebben a
mondásban, amelyet már fel-
ismertek Angliában és Ame-
rikában, amikor a tudomá-
nyos és közéleti előkelőségek
megindították a mozgalmat,
hogy egy táborba tömörítsék
azokat, akik egymás vallási
meggyőződését tiszteletben
tartják és egymás felekezeti
hovatartozását nem bírálgat-
ják.

A mozgalom célja, a fele-
kezeti béke megteremtése,
mert annak életrahívói tuda-
tában voltak annak, hogy
mennyi produktív munka és
energia megy tönkre, vesz el
az emberiség részére ezek-
ben a felekezeti harcokban.
Mert agitátorai vannak ezek-
nek a harcoknak, akik ebből
élnek. Mások politikai célok-
ból szítják a felekezetek kö-
zötti ellentéteket, amely néha,
ugy, mint most nálunk, par-
lamenti mandátumot nyújt a
mozgalom ügyes kihasználói-
nak.

De a gyűlölködés szítása
mindig egyéni célok elérésére
vezethető vissza. Ezzel ma-
gyarázható a magyarországi
katólikusság és a protestán-
sok közötti harc is, amely a
háboru után tört ki teljes erő-

vel s amelynek rejtett oka
talán abban is kereshető,
hogy a háboru utáni Magyar-
országnak ugy a kormány-
zója, mint miniszterelnöke a
protestánsok felekezetéhez
tartozott.

A felekezeti gyűlölködések
azonban átsaptak országha-
tárokon, életre kaptak Romá-
niában is, amely szinte alkal-
mas talajnak kínálkozott arra.
Mert amíg a háboru előtt Ro-
mániának, mint nemzeti ál-
lamnak, megvolt a maga do-
mináló vallási egysége is, a
háboru után megnagyobb-
dott ország más felekezetek
jelentős tömegeit is ölelte ha-
tárai közé. A harmónikus

együttélés helyett, melynek
hivatása, célja és rendelte-
tése az ország belső, békés
fejlődését biztosítani, a fele-
kezeti türelmetlenség lett
urrá a lelkeken. Pedig az or-
szágnak rengeteg megoldásra
váró problémája van még,
amelyeknek legjelentéktel-
nebbje is fontosabb, mint azt
vizsgálni, hogy ezeknek a
problémáknak megoldója,
melyik felekezethez tartozik.
A gazdasági élet rendezése,
az egészségtelen és állandó
politikai váltógazdaság eny-
hítése, a pénzügyek rendbe-
hozatala, mind olyan kérdé-
sek, amelyekről az egész or-
szág jóléte függ, vallásra való
tekintet nélkül.

A nyugatról jövő hatás
alatt, most Magyarországon is

megindult a mozgalom, amely-
nek egyetlen programja: a
felekezeti béke.

Ez a mozgalom Romániá-
ban, ahol a felekezeti gyü-
lölködések lángjait állandóan
táplálják, szintén megindu-
lásra vár. Mert meg kell in-
dulnia, Romániának szintén
bele kell kapcsolódnia ebbe
a nemzetközi szervezkedésbe,
az ország nyugalma és a lel-
kek békéje érdekében.

Mint ahogyan belekapcso-
lódott minden oly állam,
ahol ennek parancsoló szük-
ségserűségét megértették és
megérezték.

Mert, aki megteremti a fe-
lekezetek közötti békét, az
megtette az első lépést a vi-
lágbéke felé.

„A. K.”

TITULESCU lesz ismét a népszö- vetségi közgyűlés elnöke

Három hétig fog tartani a gyűlés - Utána Németországba fognak menni a francia miniszterek

Genfből jelentik ma reggel:
Briand felgyógyult s szabad-
ságát megszakiítva, ma reggel
Genfbe érkezett.

A népszövetségi közgyűlés
ma délelőtt 11 órakor tartja
első ülését. Ennek az elnöke,

minden valószínűség szerint,
ismét Titulescu lesz.

A mai közgyűlésre már
Briand vezeti a francia dele-
gációt.

Az elnök a megnyitó után
berekesszi az ülést és a vi-

tát holnapra fogja halasztani.

A francia miniszterek, a há-
romhetes ülésszak után, min-
den valószínűség szerint, —
egyenesen Berlinbe utaznak.

Semmiféle megüresedő hivatalnoki ál- lást nem töltenek be a városnál

A polgármesteri hivatal a
belügyminisztériumtól rende-
letet kapott, amely szigorúan
megtiltja, hogy a bármilyen
cimen megüresedő állásokat
ujból betöltsék.

A megüresedő állások mun-
kakörét kezelő tisztek (írno-

kok) fogják ellátni, amíg
az általános helyzet javulása
következtében, majd sor ke-
rülhet az állások betöltésére.

A városnál 3903—931. sz.
alatt beiktatott rendeletet
332—931. számú határozatá-

val tárgyalta és vette tuda-
másul az ideiglenes bizottság
s a rendelet értelmében in-
tézkedett.

Igy nincs semmi értelme
sem, hogy állásért ostromolja
valaki a várost.

Spanyolországban rend van és még sincsen rend Berenguer tábornokot Madridba szállították

Madridból jelentik: Berenguer tábornokot tegnap Madridba szállították, ahol a katonai fogház 11-es számú zárkájában helyezték el.

A letartóztatásban levő többi tábornokok azonnal üdvözlésére siettek.

Berenguer tábornokot a parlament vizsgáló bizottsága ma hallgatja ki.

Barcelonában ma reggel minden munka megindult. A villamosok és taxik már tegnap megindultak.

Tegnap Madridban az Ado-

chi téren nagyobb csoport tüntetett, amely összeütközött a rendőrséggel. Egy halott és 25 súlyos sebesült lett. A tüntető tömeg estére az államfogház megrohanását tervezte. A rendőrség azonban megakadályozta.

Nem nyit gyümölcsös boltot a város Ehelyett pálinkát főzetnek a gyümölcsből

Csak a napokban adtunk hírt arról, hogy a tanács úgy határozott, hogy üzletet nyitnak, amelyben napi áron értékesítik a város gyümölcsös kertjének a termését.

Megírtuk azt is, hogy Rozvány József ebből a célból ingyen ajánlott fel egy üzlethelyiséget.

Közben azonban az ideiglenes bizottság 2 tagja kint jart a kertben s úgy találták, hogy előnyösebb lesz a szőlő termést egy tételben eladni, a gyümölcsöt pedig pálinkának kifőzve értékesíteni.

(: Kivételt képez a körte és alma, amelyet 4 lejért adnak kilogrammonként.)

Igy a 339 | 931 számú határozattal módosították a 320 | 931 számú határozatot is, a fenti értelemben.

Vajjon nem jobb lett volna megnevezni előbb a gyümölcsös kertet s aztán határozni?

„Senatus consultum“.

Ügyvéddel szólíttatta fel a „Patria“ Szalonta városát Lapot rendelt a volt rezsim, de nem gondoskodott az előfizetésről

A város felosztatott vezetősége még a múlt évben megrendelte a nemzeti-parasztpárt erdélyi orgánumát, a Patria című napilapot, a város terhére.

Most dr. Pop Jonel kolozsvári

ügyvéd felszólítást intézett a városhoz, amelyben perrel fenyegeti meg a várost, ha a hátralékos előfizetési díjat nem fizeti ki.

A gazdasági ügyosztály jelentette, hogy nem gondoskodtak költ-

ségvetési fedezetről, így nem tudják a pénzt kiutalni.

A tanács 337—931 számú határozatával, a költségvetés 115 | b. rovatának terhére rendkívüli hitelt engedélyezett, hogy megkímélje a pertől a várost.

Segélyiránti kérelmek, elhagyott gyermekek tartási ügye az ideiglenes bizottság előtt

A szegénység és nyomor nagy, így nem csoda, ha naponként segély iránti kérelmekkel fordulnak a város tanácsához.

Külüs Sándor kért segélyt, azonban az ideiglenes bizottság 333 | 931 számú határozatával úgy döntött, hogy csak akkor fog érdemlegesen határozni, ha a módosítás végett Temesvárra küldött költségvetés visszaérkezett.

Ugyanez a sors érte Rozovianu Petru tanuló kérelmét is, amelyet 335 | 931 sz. határozatával intézett el a tanács.

A 334 | 931 számú határozatával Modi János elhagyott gyermeket adta ki eltartás végett Krilek Sándornénak, akinek havi 300-lejt fizet tartásdíj címén.

Érdekes, hogy Jorga profesor Valeni de muntei nyári szabadeszteteme is segélyt kér a fentartás céljából, amely 3877 | 931 szám alatt van iktatva.

Az ideiglenes bizottság 336 | 931 számú határozatával elhalasztotta a döntést addig, amíg vissza jön a költségvetés Temesvárról.

Három hónap alatt hatvanezer leiel több volt a város vámjövédelme, mint a múlt évben

Azt senkisé sem vitathatja el, hogy a folyó évben 100 százalékkal neheztedek a gazdasági viszonyok, mint 1930-ban, amikor például júniusban 400 lejen felül volt egy

métermázsa búzának az ára.

Nagyobb is volt a forgalom minden téren, mert pénz is több volt. Ez az esztendő tényleg a szomorúságok éve s félünk, hogy

az Averescu marsall pesztinista jóslata fog valóra válni.

Azért nem árt egy kis összehasonlítás, abból a célból, hogy megállapítsuk, mi különbség van a város múlt és folyó évi piaci helyi-pénz bevétele között.

A számok nem csálnak, hanem ékesen beszélnek.

A városnak 1930. évben május 30-tól szeptember 2-áig 212.131 lei, ezzel szemben 1931. május 29-től szeptember 4-ig, (: tehát mindkét időtartam 12 hét, :) 273.983 lei, vagyis 61.852 leijel több piaci helyi-pénz (: vám :) bevétele volt.

Több bevétel, a rosszabb pénzügyi viszonyok mellett!

Szinte érthetetlen!

Az az még sem! Csupán annyi történt, hogy az ellenőrzés erélyesebb, pontosabb, mert Rozvány József városi tanácsos, amint azt mindenki tudja, nem ismer tréfát különös ambícióval végzi minden téren az ellenőrzés munkáját.

Igaz, hogy sokaknak nem tetszik Természetesen azoknak akik—melékjövédelmektől estek el, vagy akik nem tudnak kibujni a vámpénz belizetése alól.

LEGELEGÁNS A BB
női kalapok
„CHIC“
Szalonban!

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

ünnepi kalácsokat megrendelésre készítek
Tisztelettel: DEUTSCH sütőde.

Felkéretnek

mindazok az állami nyugdíjasok, akik nyugdíjukat 3-4 hónap óta még most sem kapták meg, hogy a most már sürgősen és feltétlenül szükségessé vált, azonnali intézkedések megtétele céljából ma hétfőn d. u. 6 órakor a Magyar Pártkörben megtartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

REGÉNY

AZ ISTEN KOSZTOSAI

Írta: INCZE BÉLA

az „Az Újság” számára.

39

Minden jog fentartva!

A halálgép és vitézei.

— Tudom. Azok nem voltak álmok. Egy se közülük. Mondta nagy határozottsággal Csapó Zoltán.

— Hát mi más? ...

— Valóság!

— Valóság? Az alvás idején? Képpedezett Lóránt. Azok a lehetetlen ostobaságok?

— Igen, valóság. Ismételte Csapó Zoltán. Egy se álmok kép, hanem gonosztevők által rendezett előadás, közvetítése rádió útján. Titkos elrejtett felszerelés, berendezés kapcsán. És éppen az az undorító gázság, hogy a tudományos felfedezéssel visszaélve, azt gyilkos eszközöknek használják fel.

— De hát miért? ... Kiáltott indulatosan Gáthy.

— Érdekből! Silány gonosz érdekből! Robbant ki a fölbátorodás Csapó Zoltánból is.

— Hogy merészelik? Ezt a gázságot! ...

— Láttad Kakasváron, mit merészeltek a gaz ápolók. Ennek a a közvetített előadásokat rendező bandának egy része éppen ezekből áll. Ezek alkotják azokat a csapatokat, amelyek a gonosz vezérek utasításait ott hajtják végre, ahol a raffináltabb halálgép nem rádiózhat. Ezek furakodnak be az előkelő házakhoz kocsisoknak, béresekné, honyhaleányoknak, ahol esetleg inasokká és szobalányokká lépnek elő. És aztán, kitanult gázságukkal átka és veszedelme lesz mindenik az uri háznak, ahol ők bőségre usznak, amíg a becsületes és művelt emberek ezrei küzdenek, vergődnek az életben, a legnyomoréltabb sorsban. És ott is végzik a betanult gonosz munkát.

— Előkelő uraknál? ... — hűledezett Gáthy.

— Igen, azoknál. Mert azok becsületes előkelőségükben el se hiszik, hogy a jól fizetett cselédhad sokszor a legádázabb ellenségük. Maguknak és különösen gyermekeiknek, akiknek az egészségét észrevétlenül rontják le, az alatt amíg az uraságok teljes bizalommal vannak a sunyi, alattomos, hízogató gazokkal szemben, — akik éppen erre a bizalomra számítva, teljes vakmerőséggel dolgoznak uraik ellen.

— De hát miért? ...

A mások megbízásából, azoknak az érdekében. Természetesen jó borra valóért.

— Ennyire hálátlanok?! ... A gazok! ...

— Várhatsz mást ezektől?! ...

Ismered őket. Hangzott a megvetés Csapó Zoltánból. Félrevezetik az uraikat, a legcudarabb módon.

Gáthy Lórántnak ezzébe jutott elsőkött inasa, István, aki, volt szanitéci minőségére hivatkozva, hetekig itatta vele, álmatlanság ellen, az ivóvizet, amelybe, amint az Tapolcsányi doktor vizsgálatából kiderült, éppen ő kevert, mindennap, álmatlanságot előidéző izgató szert.

— Igazad van ... Mondta önkénytelenül.

— De mennyire! Ismerek egy főuri családot, ahol a szolga személyzet, férfiak, nők vegyesen, a szuterénben, minden éjjel olyan forma lármát rendeztek, amilyent Kakasváron a Hadik Endre szobája alatt.

— Miért? ...

Hogy kimerítsék, kiamerikázzák az állásából, vagyis távozásra bírják a nagyműveltségű nevelőt, egy apró kvalitású konkurens érdekében aki őket egy kis borra valóval lefizette.

— És aztán?

(Folyt. köv.)

Hálószoba butor
keményfa, 3-as toalett
olcsón eladó!
SZÉLL SÁNDOR
műasztalos, Rákóczy-ut 3.

Új könyvelői tanfolyamot nyit a kereskedelmi Kör

Szilás Sándortól, a Kereskedelmi Kör elnökétől vett értesülés szerint, a kör nagytermében e hó 15-én új könyvelési tanfolyamot tart, amelyre bárki jelentkezhetik.

A tanfolyam célja az, hogy mindenki elsajátíthassa a kereskedelmi könyvvezetést.

A tanfolyam előadói most is azok akik a tavasszal tartott tanfolyamon oktattak.

A résztvenni óhajtok igen jól tesszik, ha már most bejelentik szándékukat.

Üzlet átalakítás miatt
a raktáron levő árukat
mélyen leszállított
áron kiárusítom!
RUBINNÉ „Minerva” áruháza.

Radióműsor

BUDAPEST

Hétfő, szeptember 7

BUDAPEST

5 Novella

6 Zenekari hangverseny

7:30 Előadás

8 Operaházi zenekar, utána hírek, időjárás, majd cigányzene

Felülfizetések

az Iparos Dalárda augusztus 30-án megtartott hangversenyén.

Arany Emlék Egyesület 250. Kémény Testvérek, ifj. Gáll László, Kereskedelmi Kör 200. Kovács Eszti 150. Dr. Molnár Rudolf, Bakator József, Lakatos Lajos, Kovács Pál, Havran Elek, Rovács István, Balogh Lajos, Dr. Kapéry Béla, Szabó Gyula, Salling Gyula, Balogh Imre, Bordás László, Mihailovici Joan, Bodescu Teofil, Domoș Teodor, Dr. Joan Câmpianu, Bereczky János, Balogh József, Örendy Lajos, Csoma István, Boros László, Molnár György, Schwoy Kálmán, Szentmiklóssy János, Csepregy László, Nagy Gyula, K. Balogh Ferenc, Illyés Sándor, Dr. Cosiu Moise, Triznay Antal, Zsibrita Márton, Oszaczk József, Rozvány József, Balog Gheorghe, Lindenmayer Robert, Rapid Autóbusz vállalat, Kiss Károly 100—100 lei.

Bajó László, Tóth Sándor, Kovács Lajos, Nagy István kereskedő, ifj. Lajos Károly 60—60 lej. Dóbé Sándorné, Kovács Béla, Boros László, Blesch János, Bordás Ilka, Kardos József, Bajkán András, Pápai Gyula, Balogh Testvérek, Ifj. Ellmann János, Központi Kávéház, Nuțiu Alexandru, Bereczky Sándor, Antal Jenő, T. Balogh Lajos 50—50 lej. Böszörményi Lajos, Hegedűs Lajos, Domján Sándor, Havrán János, Borbély István, Balogh György, Kincses Imre, Bajó Ferenc, Csordás László, Borbély Antal, Kártyás György, Adler Lajos, P. Szemes István, Sirola Jenő, Bogyó Ferenc, N. N., Jámor József, Varga János 40—40 lej. Nes Josif, Sajti István, N. N., Jámor István, N. N., N. N. 20—20 lej. N. N., 10 lej.

Szülők figyelmébe!

Iskola cikkekben legolcsóbb

Székel

könyv- és papírzet.

Tegyen sajtát érdekében próba vásárlást!

Iskola és ovoda táskákban nagy választék! Palatábla, szivacs, tolldoboz, írka, füzet, körző, rajztábla, vonalzó, rajzblock minden számban, festék, színes rajzirónok, kréta, vázlat papír, kalamár, mindennemű iskola cikk óriási raktára. Elemi **álami, református, katolikus, zsidó iskolai könyvek kaphatók. Középiskolai füzetek állandó raktára.**

Tekintse meg kirakatunkat. Piața Unirii, (Toldi-tér) 13.

Apróhirdetések

ELADÓ a Vásári dűlőben 10 vekás szántóföld Ért. Villám-ucca 9. sz. a, U. o. kosárjavítást olcsón készítenek.

ELADÓ bankbetétre is a Bocskay-tér 30 sz. a. ház. U. o. 450 drb. tenyésztésre kiválóan alkalmas merinó anya birka.

KIADÓ Elizabet-ucca. 33. sz. magánlakás. Ért. Villám-ucca. 4 sz.

KERESEK 110.000-150.000 lejes betétkönyvet, biztos garancia első táblázás. Cim a kiadóban.

NŐI bársony és filcz kalap újdonságok érkeztek, RUBINNÉ-hoz.

ELADÓ egy fűszerüzlet berendezés Jókai-u. 2 sz.

GAZDA kerestetik október 1-re Andacs pusztára.

Terményárak Brailában

Bukarestből jelentik: Ma a következő terményárak voltak Brailában:

Új buza exportra: 290, ó buza I o. 270, II o. 240, III o. 210. Rozs 190, árpa 215, zab 230. Új, 200, tengeri 200, bab 310, borsó kiváló finom 280, II o. 250, III o. 230. Lencse 420. Repce 225

Mercur cipőszalon
készítményei eddig nem létező olcsó árban kapható
NAGY ISTVÁN
divatáruházában!

BOCSKAY-ÚCCA 92. SZ. ALATT
TELJES ELLÁTÁSSAL

KIADÓ EGY KÜLÖNBEJÁRAT
BUTOROZOTT UCCAI SZOBA

Tip. „GAÁL ÉS TARSA” nyomdáján Salonta.